

03 10 2018

Имрӯз вобаста ба вижагиҳои замони истиклолият, чун дигар самтҳои ҳаёти иҷтимоӣ, дар соҳаи илм ва фаъолияти илмӣ низ масъаласохое арзи ҳастӣ мекунанд, ки дар ҷомеаи илмӣ Тоҷикистон бояд мавриди таваҷҷуҳ қарор гирифта, барои ҳалли масъалаҳои онҳо тадбирҳои саривақтӣ ва муфид андешида шаванд. Зеро дар замони муосир илм на танҳо ба қувваи асосии истехсолкунанда, балки ба омилҳои муҳими рушд ва нишондиҳандаи асосии иқтисодии кишварҳо табдил ёфтааст. Дар ин замина, мақому нуфузи ҳар як кишвар дар арсаи ҷаҳонӣ маҳз аз сатҳи неруи зеҳнӣ, рушди илму инноватсия ва дастовардҳои дар соҳаи техникаю технологияҳои муосир вобастагии ҷиддӣ дорад. Дастовардҳои соҳаи маърифат чӣ қадар амалӣ гардидани таҳаввулот дар ҳаёти иқтисодӣ сиёсӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии кишварҳо мусоидат намуда, ҳамзамон, боиси тағйир ёфтани муносибати одамон ба арзишҳо,

инчунин, сатх ва тарзи зиндагии онҳо мегардад.

Аз ин рӯ, масъалаи мазкур дар паёмҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Мачлисӣ Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври фарогир инъикос ёфта, тавачҷуҳои ҷомеаи илмӣ ҷумҳурӣ ва сохторҳои дахлдори давлатӣ баҳри ҳалли масоили марбутӣ ин соҳаи ҳаётан муҳим ҷалб карда мешавад.

Бояд зикр намуд, ки дар паёмҳои се соли охири Президенти мамлакат паҳлуҳои мухталифи масоили илм хеле амиқу дақиқ ва аз нигоҳи танқидӣ мавриди таҳлил ва арзёбӣ қарор гирифта, барои ҳаллу ҷасли онҳо дастурҳои мушаххас ироа гардиданд. Зимни суҳанронӣ масоили муҳими марбут ба соҳаи илм, аз ҷумла рушди илмҳои бунёдӣ, дар сатҳи зарурӣ ба роҳ мондани таълими фанҳои дақиқ ва эксперименталӣ, ба сиёсати имрӯза мувофиқ намудани мавзӯҳои фармоишӣ, тарбияи кадрҳои илмӣ ва тақмили нерӯи зехнӣ, самаранокӣ маблағгузори соҳаи илм, ба иҷрои ҳадафҳои стратегӣ давлат сафарбар намудани нерӯи илмӣ олимон ва ғайраҳо мавриди баррасӣ қарор гирифтанд, ки дар мачмӯъ барои ҳоҷагии ҳалқи ҷумҳурӣ хеле муҳим ва зарур махсуб мешаванд. Таҳлилҳо ва арзёбӣҳои хеле возеҳу амиқ масоили номбурда бори дигар аз тавачҷуҳои бевоситаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба соҳаи илм ва тарбияи кадрҳои илмӣ дар ҷумҳурӣ шаҳодат медиҳад. Бо итминони қомил метавон гуфт, ки амалӣ гардидани дастуру ҳидоятҳои Сарвари давлат дар ин самт ҷиҳати аз ҳолати қарахтӣ ва фаъолияти қамсамар раҳо ёфтани муассисаҳои илмӣ мусоидат намуда, ба огози марҳилаи нави рушди илм дар ҷумҳурӣ замина хоҳад гузошт.

Аз ҷумла, бо назардошти вазъии имрӯзаи тадқиқоти илмӣ бунёдӣ дар муассисаҳои илмӣ ҷумҳурӣ, Президенти кишвар дар паёмашон (аз 22 декабри соли 2016) таъкид намуданд: «Дар мамлакат дар шароити имрӯза рушди илмҳои бунёдӣ муҳим ва афзалиятнок буда, пешбурди қорҳои илмиву тадқиқотӣ вазифаи аввалиндараҷаи олимони ин соҳа махсуб меёбад, ки он беҳбудии ҷиддӣ меҳаҳад».

Воқеан, дар шароити қунунӣ илмҳои бунёдӣ ба дастгирӣ ва ислоҳоти ҷиддӣ ниёз дошта, фаъолият дар ин самт беҳбудии ҷиддиро меҳаҳад. Бояд зикр намуд, ки барои дастгирии илмҳои бунёдӣ Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таъсиси Фонди президентии таҳқиқотҳои бунёдӣ” аз 24 феввали соли 1996 ба тасвиб расида буд. Тибқи Низомномаи фонд, дар қатори дигар сарҷашмаҳое, ки маблағҳои он таҳкил меёбанд, яке аз сарҷашмаҳое асосӣ, ин 3% ҳиссаҷудокунӣ аз маблағҳое, ки аз бӯҷети ҷумҳуриявӣ барои соҳаи илм пешбинӣ шуданд, ба ҳисоб меравад, ки он дар тӯли фаъолияти 22 - солаи фонди мазкур барои ба анҷом расондани тадқиқоти муайян ва мақсадноқу муфид дар муассисаҳои илмӣ ҷумҳурӣ метавонист мусоидат намояд.

Вале таҳлили вазъии иҷроӣ қорҳои тадқиқотӣ дар ин самт собит менамояд, ки сарфи назар аз таъсиси фонди мазкур ва ёриву дастгириҳои Ҳуқумат вазъии илмҳои бунёдӣ на танҳо тағйир наёфт, балки дар ҳолати боз ҳам ноғувортар қарор гирифт. Сифат ва ҳадафҳои асосии тадқиқот аз мадди назар дур монда, иҷроқунандагон натавонистанд илмо бо қашфиёту навовариҳо ганӣ созанд ва барои рушди самтҳои дигари илм дар ҷумҳурӣ мусоидат намоянд. Бинобар ин, масъалаи дар сатҳи зарурӣ роҳандозӣ намудани тадқиқоти бунёдӣ дар муассисаҳои илмӣ ва мақабҳои олии ҷумҳурӣ хеле муҳим ва мубрам махсуб шуда, ислоҳи саривактии мушқилоти мавҷуда барои марҳилаи нави рушди илми соҳаи мазкур мусоидат хоҳад қард.

Бояд зикр намуд, ки рушди илмҳои бунёдӣ бо илмҳои дақиқ ва эксперименталӣ иртиботи ноғусастанӣ дошта, бе мавҷудияти пояи зарурии илмӣ - техникаӣ амалӣ намудани тадқиқот ва натиҷагирӣ дар ин самт ғайриимқон аст. Дар робита ба ин, дар Паёми

Сарвари давлат ба Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 20 январи соли 2016) омадааст: «Ба роҳбарони вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, инчунин, ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии супориш дода мешавад, ки дар давоми чор соли оянда масъалаи пурра бо омӯзгорони фанҳои дақиқ, технологияҳои иттилоотӣ... таъмин кардани муассисаҳои таҳсилоти умумиро ҳал намоянд». Дар Паёми дигар (аз 22 декабри соли 2016) бошад, таъкид шудааст: «Дар замоне ки илму технология бо суръати кайҳонӣ пеш меравад, дар илми тоҷик навгонӣ ва ташаббусҳои илмӣ кам ба мушоҳида мерасанд, афроди лаёқатманд, ихтироъкор ва навҷӯ ба ҷодаи илмҳои дақиқ ҷалб карда намешаванд...». Таъкидҳои Пешвои миллат бори дигар собит месозанд, ки вазъи илмҳои дақиқ ва эксперименталӣ дар муассисаҳои илмӣ ва таълимии ҷумҳурӣ ҷавобгӯи талабот набуда, ба дастгирӣ ниёз дорад. Маврид ба ёдоварист, ки дар ин марҳила ҷиҳати дастгирӣ ва рушди самтҳои номбурдаи илм қарорҳои дахлдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди илмҳои дақиқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2005 - 2008» аз 29 декабри соли 2003, № 571 ва «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди илмҳои табиатшиносӣ, риёзӣ ва техникаи барои солҳои 2010 - 2020» аз 27 феввали соли 2010, № 89 ба тасвиб расидаанд. Вале, таҳлили раванди амалӣ гардидани барномаҳои номбурда собит месозад, ки сифати иҷро ва ҳадафҳои асосии онҳо аз мадди назари иҷрокунандагон дур монда, барои тавсеаи тадқиқоти бунёдӣ ва илмҳои дақиқу эксперименталӣ ханӯз заминаи мусоиди моддию техникаӣ ва кадрӣ муҳайё нагардидааст. Бояд таъкид кард, ки маҳз аз ҷониби сохторҳои дахлдор ва ҷомеаи илмӣ ҷумҳурӣ сари вақт ва дар сатҳи зарурӣ амалӣ нагардидани барномаҳои давлатӣ оид ба соҳаи мазкур боиси эродҳои ҷиддии Президенти кишвар дар паёмхояшон ба Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон гардиданд.

Тавре мэдонем, бе мавҷудияти озмоишгоҳҳои мучахҳазу замонавӣ, пояи устувори моддӣ - техникаӣ ва кадрӣ рушди илмҳои бунёдӣ, хусусан самти илмҳои эксперименталӣ, гайриимкон аст. Баъди пош хӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ ҷунин муассиса ё қорхонае, ки масъалаи ба ҷумҳурӣ ворид намудани таҷҳизоти илмӣ (таҷҳизот, реактивҳои химиявӣ барои озмоишгоҳҳо ва ғ.) ва дигар маводи заруриро таъмин кунад, фаъолият надорад. Бояд ёдовар шуд, ки соли 2006 бо мақсади ҳаллу фасли мушкилоти мавҷуда қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ташкил намудани Қорхонаи воҳиди давлатии «Маркази ҷумҳуриявӣ таъминоти соҳаҳои илм бо таҷҳизоти техникаӣ, асбобҳо, маводи кимиёвӣ ва васоити экспедитсионӣ» дар назди Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардид, вале бо сабабҳои номаълум муассисаи мазкур то имрӯз ба фаъолият шурӯъ накардааст.

Бо мақсади таҷҳизондани кабинетҳои таълимӣ ва озмоишгоҳҳо бо таҷҳизоти зарурӣ ва дар ин замина муҳайё намудани шароити мусоид барои ташаккули тафаккури техникаию табиӣ хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 ноябри соли 2017, № 544 «Дар бораи Барномаи давлатии таъмини муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ҷумҳурӣ бо кабинетҳои фанӣ ва озмоишгоҳҳои мучахҳазу таълимӣ барои солҳои 2018 - 2020» ба тасвиб расонда шуд, ки амалӣ гардидани он дар ин марҳила хеле муҳим буда, метавонад дар ояндаи наздик барои рушди илмҳои эксперименталӣ дар кишвар мусоидат намояд. Лекин, таҷриба нишон медуҳад, ки бинобар сабаби дар ҷумҳурӣ фаъолият накардани сохтори махсус оид ба таъмини қорхонаҳо, муассисаҳои илмӣ ва таълимӣ бо таҷҳизоти лабораторӣ ва маҳлулҳои химиявӣ, амалӣ гардидани барномаи номбурда мушкил ё қомилан гайриимкон мегардад.

Айни хол, такрибан, тамоми муассисаҳои тахсилоти миёнаи умумию олии, муассисаҳои илмӣ - тадқиқотӣ ва соҳаи тандурустии ҷумҳури маҳз бо ҳамин сабаб наметавонанд омӯзиш ва таҳқиқоти самаранокӯ судманд ва ташҳиси дақиқӯ саривақтиро ба анҷом расонанд. Ҳамзамон, мушкилоти мазкур тарбияи мутахассисони варзида ва таҷрибаноки ҷавобгӯи талаботи муосирро дар самти фанҳои эксперименталӣ ва тадқиқоти бунёдӣ гайриимкон месозад. Илова бар ин, озмоишгоҳҳо барои санҷиши сифати маҳсулот дар назди бозорҳо, роҳи оҳан, гумрук, “Тоҷикстандарт”, ҳадамоти байторӣ ва гайра низ бе таҷҳизоти зарурӣ ва маводи химиявӣ наметавонанд фаъолияти худро дар сатҳи зарурӣ ба роҳ монанд.

Таҳлил ва арзёбҳои воқеӣ ва фарогири Роҳбари давлат муваққитан коршиносон ва масъулони соҳаро водор месозад, ки ба ин масъала тавачҷуҳи бештар зоҳир намоянд ва дар ин самт тадбирҳои мушаххасӯ судманд андешанд. Зеро ки вазъи илмҳои бунёдӣ ва самаранокии маблағгузориҳои соҳаи илм дар ҷумҳури боиси нигаронӣ буда, тибқи талаботи замони муосир ва ниёзмандии ҳаёти иҷтимоӣ иқтисодӣ ва сиёсӣ фарҳангии кишвар муносибати навро меҷӯяд.

Бояд зикр намуд, ки ба талаботи ҳаёти иқтисодӣ ва иҷтимоӣ фарҳангии кишвар мувофиқ намудани тадқиқотҳои илмӣ, хусусан мавзӯҳои фармоишӣ, яке аз самтҳои муҳими фаъолияти муассисаҳои илмӣ маҳсуб мешавад. Аз ин рӯ, дар паёми Президенти мамлакат ба ин масъала тавачҷуҳи маҳсус зоҳир гардида, зарурати мутобиқ намудани мавзӯҳои фармоишӣ ба сиёсати давлатии илмӣ - техникаӣ таъкид гардидааст. Аз ҷумла, дар Паёми соли 2016 (аз 20 январ) омадааст: «...муассисаҳои илмиро зарур аст, ки ҷиҳати ба сиёсати имрӯза мутобиқ намудани мавзӯҳои фармоишӣ ҷорачӯӣ карда, тадқиқи масъалаҳои умдаи давлатдорӣ миллиамонро бо дарназардошти пешрафти иқтисоди миллӣ, ояндаи кишвар ва ҳалли мушкилоти муҳими ҷомеа анҷом диҳанд».

Дар Паёми соли 2016 (аз 22 декабр) бошад, омадааст: «...ҷиҳати иҷрои мавзӯҳои фармоишӣ ва истифодаи самараноки онҳо зарурати таҷдиди назар кардани маблағгузориҳои соҳаи илм ба миён омада, Ҳукуматро зарур аст, ки масъалаи мазкурро омӯхта, ҷиҳати ба танзим даровардани он ҷорачӯӣ намояд». Зарурати баррасӣ ва ҳалли масъалаи мазкур аз он бармеояд, ки аз огози истиқлолият то имрӯз аз ҳазинаи давлат барои тадқиқи мавзӯҳои фармоишӣ маблағҳои зиёд пешбинӣ мешаванд, лекин натоиҷи тадқиқот ханӯз ҳам ба рушди истехсолот ва ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ кишвар мусоидат намеkunанд. Баррасии масъалаи истифодаи оқилонаи маблағҳои бучетӣ барои соҳаи илм ва самаранокии натоиҷи таҳқиқотро, бешубҳа, метавон ҷунуни натиҷаи таҳлили амиқу воқеӣ Пешвои миллат ба соҳаи мазкур арзёбӣ намуд.

Қобили таъкид аст, ки истифодаи самаранок ва мақсадноки маблағҳои бучетӣ дар соҳаи илм ҳамон вақт амалӣ гашта метавонад, ки ба бисёрмавзӯӣ хотима бахшида, мавзӯҳои фармоишӣ бевосита дар ҳамоҳангӣ бо равиҳои афзалиятноки илм, ки аз ҷониби Ҳукумат тасдиқ гардидаанд, муайян карда шаванд. Воқеан, дар ҳамаи кишварҳо вобаста ба зарурати иҷтимоӣ - иқтисодӣ ва сиёсӣ равиҳо ва самтҳои гуногун илм дар марҳилаи муайян мавриди тавачҷуҳи маҳсуси давлат қарор мегиранд, зеро ки муайян намудани равиҳои афзалиятноки илм ва маблағгузориҳои мақсадноки он, хусусан мавзӯҳои фармоишӣ, яке аз шаклҳои муҳими истифодаи самараноки илм ва неруҳои ақлонӣ барои ҳалли мушкилоти мавҷудаи ҷомеа маҳсуб мешавад.

Дар ҷумҳурии мо низ бо ин мақсад тадбирҳои муайян амалӣ мешаванд. Аз ҷумла, дар даврони истиқлолият қабул гардидани қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар

бораи тасдики Номгӯи самтҳои афзалиятдоштаи таҳкоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2007 - 2009» аз 30 июни соли 2007, №333, «Дар бораи тасдики Номгӯи самтҳои афзалиятноки таҳкоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2010 - 2012 ва феҳристи технологияи Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 30 марти соли 2010, № 167 ва «Дар бораи Номгӯи самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2015-2020» аз 4 декабри соли 2014, №765 аз он далолат мекунам, ки роҳбарияти давлату Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ин самт тавачҷуҳи махсус зоҳир менамоянд. Лекин, бояд тазаққур дод, ки натиҷагирӣ аз авлабиятҳо ва самаранокии онҳо дар ҳалли мушкилоти мавҷудаи ҷомеа, пеш аз ҳама, аз интиҳоб ва таъйиноти дурусти равияҳои илмӣ ва мавзӯҳои фармоишӣ вобастагии ҷиддӣ дорад.

Таҳлили номгӯи тасдиқгардидаи самтҳои афзалиятноки тадқиқоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки се марҳиларо дар бар мегирифтанд, собит менамояд, ки санадҳои қабулгардида, аслан бе назардошти талаботи ҳаёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ - сиёсӣ ва имкониятҳои молиявӣ ҷумҳурӣ таҳия ва қабул гардидаанд. Дар санади аввали оид ба Номгӯи самтҳои афзалиятдоштаи таҳкоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2007-2009 50 равия(!), дар санади дувум, ки солҳои 2010 - 2012 - ро дар бар мегирад, 65 равия(!) ва дар санади сеюм, барои солҳои 2015 - 2020 110 равияи тадқиқотии афзалиятнок(!) пешбинӣ шудааст.

Бояд зикр намуд, ки санадҳои зикргардида бе назардошти меъёрҳои мантиқ ва талаботи ҳаёти иқтисодӣ ва иҷтимоӣ - фарҳангии ҷумҳурӣ таҳия гардида, мавзӯҳои, ки дар онҳо дарҷ ёфтаанд, ҳам бо сабаби теъдоди бузург ва ҳам бо мазмуну ҳадафнокиашон, наметавонанд равияҳои афзалиятнок бошанд. Зеро зарурати муқаррар намудани равияҳои афзалиятноки таҳкоти илмӣ, пеш аз ҳама, аз талаботи дар самти мушаххаси ҳаёти иқтисодӣ ва иҷтимоӣ - сиёсӣ доштаи давлат бармеояд ва маънии онро дорад, ки равияҳои мазкур дар самти таъмини молиявӣ, пояи моддӣ-техникӣ, иқтисодии кадрӣ ва ғайра аз ҷониби давлат ба таври иловагӣ дастгирӣ меёбанд ва ба анҷом расидани таҳкоти пешбинишуда барои ҳалли мушкилоти мавҷудаи ҳаёти иҷтимоӣ - иқтисодии мамлакат мусоидат намуда, ба пешрафти он тақони ҷиддӣ мебахшанд. Дар маҷмӯъ, бе таҳлил ва асоснокӣ илмӣ аз ҷониби таҳиягарон пешбинӣ намудани чунин теъдоди бузурги равияҳои афзалиятнок (аз 50 то 110 мавзӯъ), имконияти амалӣ гардидани онҳоро тақрибан ба сифр баробар менамояд.

Ҳадафи асосии ташаққул ва амалисозии самтҳои афзалиятнок дар илм, ин дақиқ намудани самтҳои рушди маҷмӯи ватании илмию техникӣ ва низомии миллии инноватсионӣ бо назардошти манфиатҳои миллии Тоҷикистон ва тамоюлоти рушди ҷаҳонӣ илмӣ, технологӣ ва инноватсионӣ, вазифаҳои миёнамуҳлати рушди иҷтимоӣ - иқтисодии кишвар бо назардошти зарурати ташаққул ва рушди низомии нави инноватсионӣ, таҳия ва амалисозии муҳимтарин барномаҳо ва тарҳҳои давлатӣ мебошад.

Самтҳои афзалиятнок дар ин марҳила, ба андешаи мо, бояд, пеш аз ҳама, ба модернизатсияи иқтисоди миллии ва се ҳадафи стратегии Ҳукумати кишвар, ки аз ҷониби Президенти мамлакат муайян шудаанд - раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ, таъмини истиклолияти энергетикӣ ва амнияти озуқаворӣ равона карда шаванд. Шояд ҳалли масъалаи раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ аз қудрати илм ва кӯшишҳои аҳли илми ҷумҳурӣ чандон вобастагӣ надошта бошад, лекин дар ҳалли ду ҳадафи стратегии дигар - таъмини истиклолияти энергетикӣ ва амнияти озуқаворӣ олимони тоҷик метавонанд бо

ширкати фаъолонаи худ накши муҳим гузоранд.

Пӯшида нест, ки тайи 10 соли охир мардуми Тоҷикистон аз норасоии барқ танкисии шадидро аз сар гузаронд, вале дар ин самт аз чониби олимону мутахассисон амали назаррасе ба анҷом нарасид ва бори сангини ин мушкилот, аслан бар дӯши Ҳукумати ҷумҳурӣ қарор дошт. Бо мақсади ҳалли мушкилоти мавҷуда ханӯз 2 феввали соли 2007, № 41 Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи комплекси мақсадноки истифодаи васеи манбаъҳои барқароршавандаи энергия, амсоли энергияи дарёҳои хурд, офтоб, шамол, биомасса, энергияи манбаъҳои зеризаминӣ барои солҳои 2007 - 2015» қабул гардида буд, вале, тавре ки маълум аст, амалӣ гардидани барномаи мазкур то имрӯз эҳсос карда намешавад. Бояд зикр намуд, ки амалӣ гардидани қарори мазкури Ҳукумат метавонист дар ҳалли ин мушкилот мусоидат намояд, зеро ки ҳадафи ниҳии санади мазкур низ таъмини истиклолияти энергетикӣ кишвар махсуб мешуд. Президенти кишвар дар Паёми соли гузашташон (аз 22 декабри соли 2017) ба Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъкид намуда буданд, ки дар Стратегияи миллии рушди Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 низ се ҳадафи миллии эълонкардаамон ҳамчун вазифаҳои аввалиндарача боқӣ мемонад ва мо азми катъӣ дорем, ки дар ояндаи наздиктарин иҷрои онҳоро таъмин намоем. Ҳамчунин, таъкид намуданд, ки: «...мо вазифадорем, ки боз ҳам бештар заҳмат кашида, ба иҷрои ҳадафҳои стратегияи миллиамон – таъмини истиклолияти энергетикӣ ва истифодаи самарабахши неруи барқ, аз бунбасти коммуникатсионӣ баровардан ва ба кишвари транзитӣ табдил додани Тоҷикистон, ҳифзи амнияти озукаворӣ ва дастрасии аҳолии мамлакат ба гизои хушсифат ноил гардем»

Бинобар ин, мантикӣ мебуд, ки бо мақсади таъмини ҳадафҳои стратегияи Тоҷикистон – таъмини амнияти энергетикӣ ва амнияти озукаворӣ, пеш аз ҳама, истифодаи самараноки илм ва захираи зеҳнии мамлакатро таъмин намуда, номгӯи равияҳои афзалиятноки тадқиқотҳои илмӣ аз нав таҳия ва аз чониби Ҳукумат тасдиқ карда шуда, равияҳои марбут ба ҳадафҳои стратегияи кишвар аз соли 2019 то соли 2030 ҳамчун равияҳои афзалиятноки тадқиқоти илмӣ муқаррар карда шаванд. Ҳамчунин, ҳамасола пешбинӣ гардидани ҳадди ақал то 30 фоиз аз ҳиссаи маблағгузорию умумии соҳаи илми ҷумҳурӣ барои амалӣ намудани тадқиқотҳо дар самти номбурда, ба андешаи мо, метавонад барои ҳалли мушкилоти зикргардида дар ояндаи наздик мусоидат намояд.

Омӯзиш ва таҳлили эродҳои Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дастуру ҳидоятҳои эшон дар ин самт, барои ҳаллу ҷасли мушкилоти мавҷудаи соҳаи илм хеле муфид буда, ҷиҳати пешрафти илми тоҷик мусоидат хоҳанд кард. Бо итминони комил метавон гуфт, ки таъмини иҷрои дастуру ҳидоятҳои, ки аз паёмҳои Президенти кишвар ба Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бармеоянд, барои огози марҳилаи нави рушди илм ва ҳалли мушкилоти иқтисодию иҷтимоии мамлакат заминаи боэътимод ва устувор хоҳанд гузошт.

**Абдурахмон КУРБОНОВ, доктори илмҳои фалсафа,
сардори раёсати таҳлили масъалаҳои
иҷтимоии Маркази тадқиқоти стратегияи
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон**